

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

2 óra 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés

és egyéb küldemény

czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Vonat kisiklás emberhalállal.

A meddőség.

Kolozsvár, márcz. 20.

A legutóbbi népszámlálás kedvezőnek tüntette fel a magyarság terjedését, az analfabeták csökkenését, — de kevés a számláló lap.

Csak természetes, hogy a lakosság száma nagyobb lett, mint az előbbi népszámlálás alkalmával. Mert csak a ki éppenséggel nem ért a dologhoz semmit sem, hiheti, hogy egy egészséges nép fejlődését, természetes szaporodását oly annyira lehesse mesterségesen vissza folytatni, hogy tíz év alatt mitse növekedjék, vagy éppen csökkenjen, ha csak valami nagy háboru, vagy járvány nem tizedelte meg a lakosságot. Ám, ha tekintetbe vesszük, hogy magyarországnak még igen hosszú időre elegendő helyet nyújt, hogy egészségi viszonyaink általában javultak, s hogy a természetes és éghajlati viszonyok mód felett elősegítik a népszaporodást, nagyon szomorú lett ezzel szemben a csekély szaporodás, melyet a statisztika tár előnk.

A magyar anya oka ennek, mondják igen sokan. Mi inkább azt hisszük, a rossz megélhetési viszonyokat kell okoznunk. Aggódva, rettegve tekint az iparos, kigazda a várandó gyermek áldásra. A kenyérből oly kevés jut neki, hogy megosztva sem a szülőknek, sem a gyermekeknek nem lehet elegendő az életfenntartáshoz.

Vannak államok, a hol a népszaporodásának törvényesen vetnek gátat. Kevés a hely, két gyermeknél többnek nem sza-

bad lennie egy családnál. Nálunk sok a hely, de kevés a kenyér, a nép maga szab magának törvényt — kényszerűségből.

És ha bele tekintünk a jövőbe, jó magyar népünk — mintha látnók, hogy még Mohácsnál sem vesztett annyi, mint a mennyi a mostani nyomor következtében elveszhet. Lám akkor, amint a tatár kitette lábát, külföldről is telepíthettek ide népeket, a zsiros földekből elég kenyér jutott nekik, meg a magyar faj is gyorsan szaporodott. Kilábolt a bajból, mert a nép egészséges teste hamar kiheverte a tatár nyavalyát. De hova vezessen a magyar nők sztrájkja? A magyar nemzetnek munkaerőre van szüksége. Honnan vegye? Idegenből telepítsünk? Ugyan melyik idegen vágyódnék oly országba, ahonnan tömegesen vándorolnak ki messze, teljesen bizonytalan jövőbe, mert azt hisszük, hogy rosszabb élet sehohsem várhat rájuk, mint idehaza, hol kenyérré sem jut.

Tenni kell a népért sürgősen. Nem időre-órára való halogatás, nem részben, hanem gyökeresen kell segíteni. Van rá mód elég, ha a szükség parancsol. Pedig most már parancsol, eléggé hangosan!

Ne engedjék a népet az elkeseredés tetőpontjára. Adjatok neki munkát, hogy megkereshesse kenyérét.

S ha lesz a kenyérből annyi, hogy családok élhetnek meg belőle, meglássátok, hogy a magyar anyák szívesen adnak gyermekeknek életet. Ki lesz akkor törölve az a sötét kép, melyet a jövő tükre mutat: népesedés-

ben visszamaradt Magyarországot.

Adjatok tisztességes megélhetést az iparosnak, a gazdálkodónak, alkalmat erre a társadalom minden rétegének, hogy legyen — nép!

*** * Országgyűlés.** A képviselőház tegnapi ülésén napirend előtt felszólalt Papp Zoltán. Szóba hozta a Magyar színházat. Elismeri, hogy a miniszter nem folyt be a Gotterhalte ruháinak a lefoglalásába, de beleavatkozott olyanba, a mihez semmi köze, tudniillik abba, hogy a darabot ne adják elő. A honvédelmi miniszter titkos rendeletben megtiltotta a honvédtiszteknek és a tartalékosoknak elmenni az előadásra. Mindezekre felvilágosítást kér. Széll Kálmán azt válaszolja, hogy a titkos rendeletre vonatkozólag majd válaszolni fog a honvédelmi miniszter. Ő a darab előadását nem akadályozta. Elő is adatott, a ruhák lefoglalásáért őt nem lehet kárhozható. Következtek volna az interpellációkra adandó válaszok, de ezeket szombatra halasztották. A katonai javaslatok ellen Horváth Dezső és Visontai Soma beszéltek. Visontai nagy beszédet mondott s zajos hatást ért vele. Beszéde végén határozati javaslatot nyújtott be, melyet az ellenzék hosszasan megélvezett.

*** * Nem jött czáfolat** arra a hírre, hogy Széll Kálmán utasította a főispánokat a vidékről feljövő küldöttségek leszerelésére. Valóságnak kell tehát vennünk, hogy Széll Kálmán csakugyan kiadta azt a rendeletet, melyben arra utasítja a főispánokat, hogy a katonai javaslatok ellen peticionáló deputációkat igyekezzenek otthonmaradásra bírni, mert a posta útján a petíció épp úgy eljut a képviselőházhoz, mintha küldöttség nyújtja azt át a képviselőház elnökének. Ez a rendelet meglepően szelíd. Mást vártunk Széll Kálmántól. Vártuk tőle, hogy a kereskedelmi miniszterrel szövetkezve új szállítási díj szabást készít a peticionáló küldöttségek számára. Megdrágitják a zónákat, kiadják a fővárosi szállodásoknak az utasítást, hogy vidéki atyafiakat, kiket a

katonai javaslatok vittek a fővárosba, ne fogadjanak be szállodájukba s ne engedjék őket a vendéglő asztalához ülni. Mind-ebből semmit sem kaptunk. Csak egy szolid rendelettel állunk szemközt, egy rendelettel, mely a Széll-féle alattomoság és gyávaság torzszülötte. Titokban, suttomban, hogy az intézkedések forrását ne lehessen megtudni, mozgatja Széll Kálmán ily irányban a közvéleményt. Az agyonbeszélés rendszerét emeli a tökély magaslatára. Folyton és szakadatlanul lebeszéli ezt és amazt a Házban, s most főispánjait is lebeszélő rendszerre tanítja ki. Igazán elborzadunk, ha arra gondolunk, hogy mátol kezdve még mintegy 70 ember fog annyit beszélni, mint Széll Kálmán. És mégis Széllnek vannak kifogásai az agyonbeszélés ellen.

Nem zörög a haraszt . . .

Kolozsvár, márcz. 20.

Nem zörög a haraszt, ha nem fujja a szél, mondja a magyar példabeszéd. Több hír került a sajtóba is a függetlenségi párt leszereléséről a katonai javaslatok ellen.

Czáfolták egyre-másra és ime Barabás Béla nagyváradi beszéde még is csak arra enged következtetni, hogy a leszerelés hireinek volt valami alapja.

Mert hát mit is mondott Barabás Béla?

„A harcztot végig fogjuk küzdeni, s csak akkor adjuk fel, ha vagy feloszlatják a házat, vagy visszavonják a javaslatokat, vagy ha teljesítik a nemzet jogos kívánságait. **Abban az esetben azonban, ha a függetlenségi párt, bármilyen esetben is feladná a küzdelmet, ő maga negyven társával együtt leteszi mandátumát.**”

Miért tette volna hát Barabás ez utóbbi nyilatkozatot, ha a párt kebelében tényleg nem volnának engedékeny elemek is, a kik nem tanácskoztak volna az esetleges leszerelésről csekély engedmények ellenében.

Nem zörög a haraszt, ha nem fujja a szél.

Csak azt ne felejtsek el az engedékenységre hajló függetlenségi képviselők, hogy ha csak egy hajszálnyi engedményeket adnak is a kormánynak, szembe fognak találkozni a nemzettel,

HIREK.

Kolozsvár, márcz. 20.

— **Sub auspiciis regis.** Kálmán Jánost a deési állami gimnázium tanárát, Koleszár Sándor kolozsvári ügyvéd vejét tegnap délelőtt avatták föl sub auspiciis regis doktorrá. A királyt Zsilinszki államtitkár képviselte. A felavatás ünnepélyes aktusát nagyszámu közönség nézte végig.

— **Előadás iparosoknak.** Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság március 22-én (vasárnap) délután 3 órakor az Iparos-Egyetemen, ismeretterjesztő előadást rendez. Előadást tart: dr. Csengeri János: „Egy pár régi história” czimvel.

— **Tizenkét éves tolvaj.** Tegnap délelőtt a Széchenyi-téren egy tíz-tizenkét évesnek látszó gyermek egy vaságyat vitt targonczán és sorra jarta azzal a tandleres boltokat, hogy tulajdonhasson rajta. A rendőrnek fölött a fiu s miután nem tudott fölvilágosítást adni a vaságy hol szerzése iránt, bekísérte a központi állomásra. Itt hosszas faggatás után kivallotta, hogy az ágy lopott jószág, melyet egyik sétatér-utcai telekről tulajdonított el. Nevét azonban nem tudták meg a kis tolvajnak. Javitó intézetbe szállítják.

— **Falusi erkölcsök.** Hangos nótázás, a mulatozó legények megszokott kurjongatása hangzott tegnap a szászfenesi nagy korema ivójában. A falu legényei ittak valamelyes aktuális öröme s részt vett dáridójukban minden valamire való gazdája a falunak. Sorban forgott a kulacs, a sarokban pedig három cigány húzta a keszervest, majd a vigat. A jókedv már ugyancsak magasra hágott, mikor Kerék András fölugrott az asztal mellől s odaállott a korema közepére Fejes István elé, akivel régi ellenségek. Nehány goromba szó után egy székelt ragadott meg s fejbeütötte azzal Fejes Istvánt. Sérültet még tegnap délután beszállították a Karolina-kórház sebészeti klinikájára, Kerék ellen megindították a bünvádi eljárást.

— **Enyém, tied, övé . . .** A személyes névmás ebbeli ejtegetését és az ezek közötti értelmi különbséget fölötte rosszul ta-

mely a bennük vetett bizalommal tiltakozik most minden erejével a kormány újabb erőszakával az újabb véradó ellen.

Szembe találják a nemzetet és ez a találkozás a függetlenségi párt bukása lenne.

Mert nem szabad a nemzeti akarattal játszani, a nemzetet Paprika Jancsiként tánczoltatni, hogy aztán a midőn már győzelmi mámore örömnapijára készül a csufos vereség szégyenteljes reggelére kelljen ébrednie.

A milyen mértékben kíséri a parlamenti harcban a nemzet osztatlan szeretete, tisztelete és becsülése a függetlenségi pártot, ép oly mértékben megvetéssel fogadná az árulást, a csufos vereséget és bizalmát örökre elvesztené a párt.

Kitartó erővel és erélyvel folyon tovább is a harc, oltuk bele a nemzetbe azt a tudatot, hogy a magyar parlamentben a függetlenségi párt, ha az idő szerint kisebbségben is van, de erős támasza a nemzeti akaratnak, mert így a jövő választásokon nyílt homlokkal követelheti majdan magának a párt minden igaz hazafitól a támogatást, a többséget!

Bukjanak az eszmék, legyen meddő a harc — de folyon az a végkimerülésig és akkor a nemzet elismeréssel hajtja meg a nemzeti lobogót, a nemzet igazi nagyjai előtt.

Az általános választói jog.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, márcz. 20.

Vázsonyi Vilmos vetette föl először a parlamentben azt az eszmét, hogy a katonai javaslatokat a legvégső esetben is csak oly feltétel mellett volna szabad megszavaztatni, ha a kormány rekompenzációként megadná a nemzeti hadsereget, az általános választói jogot és az önálló hadsereget.

Az eszme felvetése óta — úgy tudjuk — megindultak a tárgyalások a kormány és az ellenzék között az obstrukció lecsiszolására. Csak azt ne higyük, hogy ez eszme a maga teljes

egésében fog megvalósulni. A katonai javaslatokért adandó rekompenzáció a hadsereg jelvényeinek reformjában és a választói jog kiterjesztésében kulminál. Hogy mekkora lesz ez a „kiterjesztés”, ma még nem tudhatni, de semmiesetre se lesz akkora, hogy a magyar parlament ezen új választói jog mellett a nép igaz képviselétévé főg kialakulhatni.

Pedig Vázsonyi Vilmos közvetítő eszméjének az volt tulajdonképeni célja, hogy az általános választói jog révén olyan népképviselést kapjunk, mely a nemzetet meg tudja védelmezni azon merényletek ellen, melyeket a hadügyi kormány intéz szapora egymásutánban a nép anyagi és erkölcsi jóléte ellen. Bevalljuk, hogy el voltunk készülve az eszme megcsonkítására.

A magyar parlament, ez a magyar parlament sohase tudott a nagy eszmék magaslatára emelkedni. Az osztályállam parlamentjének hiányzanak az értékes szárnyak.

Újabb katonai brutálítás.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, márcz. 20.

Hát már állandó rovatot kell hogy nyissunk, naponta hirt adni, hogy a katonaság kardját mindennap a drága polgár vérel áztatja?

Ezt nem lehet, ezt nem szabad tovább túrnunk, radikális eszközökkel kell megfékezni a heves vérü leutenandokat, hogy ne legyen kedvük hősködni a boros asztal mellett.

Ma Zágrábban, holnap Szegeden, így sorba minden városban állig kell fegyverkezünk, hogy megvédhessük magunkat a védelmünkre szolgáló katonaság támadásával.

Tegnap beszámoltunk arról, hogy Zágrábban polgár vér folyt

duhaj tiszték kardjától, ma Székesfehérvárról hasonló esetről adhatunk hirt.

Tegnap éjjel az ottani Otthon kávéházban egy Hein Márton nevű hangszerkészítő borozgató többed magával. Velök volt egy Szikora István zombolyai öreg magánzó ur. Egy másik asztalnál egy hadnagy ült egy ezivil társaságában. A hadnagy társa a kávéház udvarán megismerkedett az öreg Szikorával s meghívta asztalukhoz. Szikora oda is ment s egy darab ideig velük ült.

Mikor azonban látta, hogy ismerősei, a kikkel jött távoznak, ő is menni akart, de a hadnagy és társa nem akarták engedni. Szikora még is eltávozott ismerőseivel, de alig értek ki az ajtón, a hadnagy utánuk ment és Szikorát kérdőre vonta, hogy miért nem köszönt távozásakor.

A hadnagy az adott felelettel nem elégedett meg, hanem az öreg urat többször a falhoz ütötte, aztán kirántotta a kardját s fejbe vágta.

Az ütés erejét Szikora kemény kalapja felfogta szerencsére s így csak kisebb sérüléseket kapott.

A megtámadott öreg ur a szomszédos közshadseregbeli laktanyára ment, de onnan a rendőrséghez utasították panaszával.

És a magyar kormány ennek a katonaságnak kér tőlünk újabb véradót, hogy szaporítsuk a brutális erőt, a melytől félnünk és remegnünk kell, ha szórakozás czéljából házunkból kilépünk.

Nohát csak várják!

Reméljük, hogy a katonai felsőbb hatóság sem fog immár szemet hunyni a minden nap megismétlődő katonai botrányokkal szemben, hanem a polgároknak kiontott véreért kellő elégtételt fog szolgáltatni.

TARCSA.

Ha tudtad, hogy nem szeretted! . . .

(A „Kolozsvári Újság”, eredeti tárczája)

Nyíló tavasznak, nyíló virágai vannak.

Alighogy megjelenik a tavasz első hírnöke, az alabástromfőhár, szende hóvirág, alig hogy felemeli szép ártatlan kék-fejét az illatos ibolya — balzsamos illat kél a léghen, apró madarak zajától, csicsérgésétől lesz hangos a lég.

Nyílik a természet, nyílik a szív virága, a szerelem.

Rózsás arcú lányok járják körül a korzót s estéknént imbolygó lángu gázlámpák fényénél csoportokba verődve állnak sorsfalat egy-egy sarkon a sze-

relem fuvallata által meglegyintett ifjak.

Mély érzés, kiolthatatlan láng kél ilyenkor a fiatalok szívében s egyre jobban fokozódik az érzélem az ifju szívből, ha megpillantja édesen mosolygó ideálját, eszményképét, kiért rajong s kinek szeméi szebben ragyognak rá az égnek minden csillagánál.

Az érzelmek hevétől felkorbácsolt szerelem megdobogtatta a szívet annak a szőke fürtű, kék szemű, érdekes arcú ifjunak is, kinek hervadhatatlan boldogságot ígért az a két sötét szem, melynek egyetlen villanása elég ahhoz, hogy szerelemittasan dobja érte magát a halál karjai közé.

A szerelem labirinthjében eltévedt léleknek elég egy momentum, elég egy szó arra, hogy a lemondás karjaiba vesse magát. Az érzelmek vandál viharát

érzi szívében különböző variációkban s az a gondolat, hogy el kell szakadjon attól, kiért annyiszor térdelve mondott hőimát a szerelem oltára előtt térdre hulltan; az a gondolat, mint szellem surran át lelkén s fekete lepellel vonja be érzéseit.

Leborul ilyenkor az ifju e gondolat tudatában csöndes lelkének megzavart érzelmei közepette a szerelem határkövével, elzeng ajka egy hattyudalt s megszólal fellázadt szíve, kitorli szeméből a könnyűt s megymessze bolyongó lábai elvezetik.

Megáll egy percze s elgondolkozik magában; nyilsebesen halad el a kedvese ablaka előtt s alig egy óra leforgása alatt már felhangzik a leány ablaka alatt a hegedűnek siró, zokogó szava:

— Ha tudtad, hogy nem szeretted, miért csaltad meg szívemet? . . .

Bent a hófehér párnákon édes álmaiból felzavart lány különös érzelmbeli metamorfozison megy keresztül; érzi szívében vibrálni a szerelem boldogító érzését s nem is sejtí, nem is tudja, hogy későn nyílt ki szívében az a virág, melyet az ifju szeladon csak koporsójában tüzet het mellé, hogy ott, a boldogok hazájában felmutathassa s elmondhassa:

— Ime mártýromságának okozója.

* * *

Megkondul a harang, mélabusan bongó szava messze elhalatszik s a frissen hantolt sir felett újra felzokog a hegedű:

— Ha tudtad, hogy nem szeretted! . . .

(— n.)

nulhatta meg az iskolában Bernáth József Füzfa utca 39. sz. alatt lakó napszámos. Nemrégiben egyszer már meg volt büntetve, mert szomszédjának padlásáról valami holmikat lopott el s most újra „tanpénzt“ fog fizetni annak megtanulására, hogy a Pinke György szatócs padlásában elhelyezett áruk nem vonhatók be az enyém fogalmába. Hogy a sok tandijra honnan keríti elő Bernáth ur a járandóságot, az viszont nem a mi gondunk...

— **Szerencsétlenség az országúton.** Szerencsétlen baleset érte tegnap délután az Apahida és Kolozsvár közötti országúton Nemesány Imre bonczhidai földbirtokost. Nemesány Kolozsvárra igyekezett kocsijával. Apahidán innen a lovai valamitől megbokrosdtak s elragadták a kocsit, mely egy árkon keresztül haladtában fölborult. A benne ülők mind jelentékeny zúzódásokat szenvedtek s főleg Nemesány Imre, akinek kulcsesontja is eltört. Mindanyukat a helyi kórházban ápolják.

— **Vonat kisiklás emberhalálal.** Tegnap este a szegedi pályaudvarról kiinduló személyvonat elé a Csanád és Káké közötti országúton egy ember neki hajtotta kocsiját a robogó vonatnak. A vonatot, bár azonnal ellengőzt adtak, nem lehetett megfékezni és így a kocsit, két ló és gazdája a kerekek alá kerültek, amelyek a felismerhetetlenségig összeroncalták a gondatlan embert. A kerekek alá került kocsirészek a gépet is kizökkentették a vágányokról és a vonat kisiklott. A szerencsétlenül járt ember nevét még nem tudják. A vasut igazgatóságát táviratilag értesítették a szerencsétlenségről.

— **Együtt a halálba.** A potsdami lakósságot a minap lejátszódtott megható szerelmi tragédia tartja izgatottságban. A véres eset egy berlini orvos és egy viruló szépségű betegápolónő. A szerelmi tragédia részletei ezek: Klein Gabriella, egy felületes szép leány, aki a Vöröskereszt-Egyesületől betegápolói bizonyítványt szerzett, félérvel ezelőtt Kassából Potsdamba került, ahol dr. Eisenberger magánklinikáján kapott alkalmazást. Hétfőn eltávozott a klinikáról, azzal az ürüggyel, hogy a vasuton megvárja egy kasseli rokonát. A leány Potsdamban találkozott dr. Wittenberger orvossal, akinek apja a hiedelbergi egyetemen a klasszika-filologia tanára volt. A pár egész napon át együtt volt, este pedig egy szállóba ment, ahol mindjárt bezárkoztak szobájukba. Amikor másnap délfelé sem hagyták el a szobát, a szálló személyzete föltörte az ajtót. A szobából erős ópiumszag áradt ki, az asztalon pedig nyolcz ópiumos üres üveg volt. Klein Gabriella holtan hevert az ágyon, a pamlagon pedig dr. Wittenberger feküdt élettelenül. Az öngyilkos pár levelet hagyott hátra. Ebből kiténik, hogy gyógyíthatatlan betegség, mely elvette az életkedvüket, kergette őket a halálba.

— **Rejtélyes eset.** A miskolci rendőrség a főkapitányságot értesítette, hogy onnan e hónap

13 án éjjel Vasuti telep utca 7. szám alatti házból eltűnt Filó Jánosné született Selfer Erzsébet 43 éves vasuti felvigyázó 7 hónapos Anna nevű leánykájával. Másnap a miskolci határban levő „nagy kőhid“-nál a Sajóból kifogták a csecsemő holttestét. Valószínű, hogy az asszony öngyilkosságot követett el, de nincs kizárva, hogy bűntény esete forog fenn, s lehet, hogy az asszony dobta a vízbe gyermekét, azután elmenekült. Filó Jánosné magas, erős termetű, arca hosszas, halovány, pirossas, haja gesztenyebarna, szemei kékek, arca jobboldalán szemölcs van. Fekete szoknyát, kék alapu fehérpettyes barbetbluzt, fehér inget hordott, füleiben régi fonott arany fülbevalót visel. A rendőrség a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Meggyilkolt gazdatiszt.** Szász Albert tanyai gazdatiszt, aki Pap Norszesz szamosujvári birtokosnál volt alkalmazva, e hó 15 én este Szamosujvárról Széplak felé igyekezett, midőn az ut melletti Lunka erdőből egy ismeretlen alak előtört és a gyantlanul haladó gazdatisztet mindaddig ütlegelte, a míg eszméletét teljesen elveszítette, azután pedig a közel levő két méteres vízbe dobta a vonagló gazdatisztet, ahol nem sokára megfuladt. Még aznap este értesítették a borzalmas esetről a szamosujvári csendőrséget, honnan az őrsvezető egyik járőrtársával a helyszínén nemsokára megjelent és a hulla keresésére indult. Midőn a járőr a jelzett vizen át akart kelni, ott látta eltorzult arccsal, összetört fejjel a gazdatisztet, aki akkor már teljesen kiszívott. Rögtön kiemelték a hullát és a közelben levő utkaparóli házhoz vitték. A vizsgálat folyik.

A szépség azon kincs, mely után oly sokan vágyódnak, de a melyben csak azok részesülnek, a kik észszerűen ápolják arczbőrüket. Kevés szer létezik, mely hivatásának úgy megfelelt volna, mint **Czerny keleti rózsateje**, a mely eltávolít minden tisztátalanságot a nélkül, hogy valaha ártalmas volna.

— **Felhívjuk a t. közönséget a felső-rákosi „Mária“ forrás kezelőségének mai hirdetésére, mely hirdetés közgazdaságszempontról is figyelemre méltó, mert pénzmegtakarításról van szó.**

Színház és Művészet.

Darabváltozás. Sugár Aranka, ki már jobban volt s szerdán bejelentette, hogy pénteken énekelhet, ma este ismét lemondott rekedtsége miatt s így a kihirdetett — Mignon — előadása helyett — A sabinnók elrablása — című vígjáték kerül színre. T. Halmi Margit, Laczkó Aranka, Szentgyörgyi, Dezséri, Papp és Tompa lesznek az előadás főszereplői.

Színházi műsor:

Szombat; Bob herczeg.

KÖZGAZDASÁG.

A konkurencia.

Kolozsvár, márcz. 20.

Mily szép volna az élet, ha nem léteznék konkurencia. — Ez sokaknak, különösen iparosainknak be nem vallott, de némán táplált kívánsága. — Mily jelentékenyek volnának a bevételek, mily csekély a munka, ha minden versenyzés hiánya arra kényszerítené a fogyasztót, hogy mindennel meg legyen elégedve, amit neki az iparos nyújt, ha feljebbvalónak, a főnöknek minden munkával megelégedve kellene lenni, ha nem volna itt senki, a ki a munkát jobban készítené, mint magunk, az élet paradicsom volna, ha mindenki, a ki valamit dolgozik vagy ajánl, konkurencia nélkül állana.

Persze mindazok, a kik titkon úgy vélekednek, hogy minő szép volna, ha nem lenne konkurencia, hangosan hirdetik: „Kell, hogy konkurencia legyen!“ A legtöbb azonban e mellett csak arra a konkurencziára gondol, mely javukra szolgál s nem arra, a melylyel lépést kell tartaniok és kényszeríti őket, hogy működésükkel javítsák munkáságukat szaporítsák, főleg pedig, hogy eszközt megerősítsék, hogy ezzel a lépéssel versenyt tarthassanak.

Fontos, hogy ezeket az elveket megint egyszer hangoztassák olyan időben, a mikor azon erőltetések, melyeknek czélja a iparosnak használni, arra irányulnak, hogy legtöbbnyire meglehetősen félremagyarázhatlan módon távol tartásuk maguktól a konkurencziát. Vállvatve küzdünk a küzdőkkel, a mennyiben arról van szó, hogy a tisztességtelen verseny kiküszöböltessék s olyan konkurencia tartassék féken, mely kiváltságokkal bir, minőkkel ma sem az iparos, sem a kereskedő nem rendelkezik.

De mégis azt hisszük, hogy más oldalról is kellene megindítani a magyar ipar helyzetének javítására irányuló törekvéseket. Igyekezni kell a népesség vételerejét fokozni, a mit nagy vállalatok, építkezések s ezzel kapcsolatosan az ipar emelése, a vételalkalom és vételkedv előmozdítása, a forgalom egyszerűsítése, a korlátoló törvények és rendszabályok megszüntetése, a közigazgatási erők szabad fejlődése; az idegen forgalom emelése a legszükségesebb árucikk javítása és olcsóbbá tétele útján lehet elérni.

Ily czélok elérésére kellene irányulni azoknak törekvése, a kik a magyar iparon segíteni akarnak; azt hisszük, hogy a segítség ilyen módjait sokkal inkább érdemlik meg, hogy a közvélemény éretük hevüljön, mint a konkurencziának gyakran ugyis hasztalan leküzdése; a magyar ipar illetően emelésére akarjuk felhívni az iparosok érdeklődését. Minden egyes iparos igyekezzék saját erejét növelni, eszét, műveltségét a létért és a konkurencia ellen való küzdelmekben edzeni. A ki mindig többet és jobbat ipar-

kodik nyújtani, annak lesz a legnagyobb sikere, nem kell várnia arra, míg a konkurencia eltávolíttatik, mert — ez sohasem fog megtörténni.

*

Gabona-árak:

A tegnapi hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

	kor. fill.	kor. fill.
Buza — — —	14 40	14 60
Rozs — — —	11 20	12 —
Törökbuza —	12 40	12 80
Takarmány-árpa	10 60	11 —
Árpa jobb — —	11 60	12 —
Zab — — —	10 —	10 40

értve mind m. mázsánként, vagyon áru és a helyi vasut állomásánál átvéve.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, péntek márcz. 20-án

A sabinnók elrablása.

Vígjáték. Irták: Schönthan Pál és Ferencz.

SZEMÉLYEK:

Bányai — —	Szentgyörgyi
Borbála, neje — —	Laczkó
Etelka, leánya — —	T. Halmi
Dr. Szilvássy — —	Szakács
Irma, neje — —	Palotay
Marosán Lukács — —	Kassai
Endre, fia — — —	Papp
Rettegi Fridolin — —	Dezséri

Kezdeté este 7 órakor.

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

Braun Mihály

hangszer-
készítő. ✦
Kolozsvár
Wesselényi Mik-
lós-utca 18 sz.

Nagy javító műhely, nagy raktár az összes

hangszerek és azok alkatrészeinek.

BERNÁTH E. SÁNDOR

Erdély legnagyobb varrógép, kerékpár, hangszer és azok minden egyes alkatrészének raktára. A m. kir. posta és távirat szállítója Kolozsvár, vashíd mellett.

Motorerőre szakszerűen berendezett, email kemencével és nikkal fűdővel felszerelt mechanikai műhelyben, minden e szakba vágó munkát gyorsan és szolid árban elkészíték. o o o

Egy új valódi
Singer varrógép
himző készülékkel
35 forint készpénz.
Gépeimért tiz évig felelek.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉSEK.

„Ha tudná, hogy ki vagyok.” Levele van a kiadóban.

Csinos fiatal leány ismerkedni akar fess jogászokkal. Levelek a kiadóba üdvözke ezimen.

Mély érzelmű barna fiatal ember, kiről azt mondják érdekességét legjobban emeli szellemessége és arcának hamvassága, oly szellemes, 16—18 éves szőke nővel óhajt levelezni s ismeretséget kötni, kinek szeméi s telt termete oly vonzóerővel bír, melynek megtetszés esetén **örök rabja** leend. Leveleket kér a kiadóba. **Hajnacsillag.**

Pár száz forintba van szüksége egy fiatal iparos embernek, egy ily kézbe ne kerüljön. Diszkrécióról kezeskedem saját becsületemmel.

JORGÓ JÁNOS órák

gyári raktár

WIEN, III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés kizárva.

— Óra-ítási műhely —

Mindennamű zsebrába új rugó behelyezése 40 krajczár.

Minden vásárolt, vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7887 sz. legolcsóbb, legjobb strapacéra nikkeltokban 36 órai járással frt 2-30

8039 sz. valódi ezüst páncélláncz frt 1-

7858 sz. ezüst remontoir, dupla fedelű frt 5.-

7989 sz. ingaóra ütőművel, 2 sulylyal

130 cm. magas frt 11-50

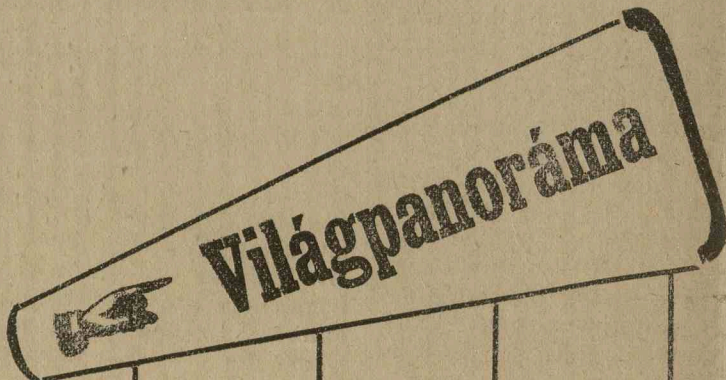
7929 sz. jó ébresztő óra frt 1-20

Szíveskedjék nevemre és házszámomra

75/B. pontosan figyelni.

KOLOZSVART, Szentegyház-utca 3. sz.

Egy képsorozat nem ismételtetik.

Egy képsorozat nem ismételtetik.

1903. márczius 15-től márczius 21-ig.

I. sorozat. A szász Schweiz. I. sorozat.

Belépti díjak: felnőttek részére 40 fillér. Tanulók, gyermekek és katonák örmestertől lefelé 20 fillért fizetnek. Jegyek előre válthatók Müller utóda Somlyai M. üvegkereskedésében Kossuth Lajos-utca 4. sz. Egy jegy 30 fillérjével. Előfizetés 8 jegyre 2 korona 40 fillér.

32

23—*

a Világpanoráma igazgatósága.

Meghívó.

A kolozsvári kerületi betegsegélyező pénztár 1903. évi márczius 22-én, vasárnap d. e. 10 órakor, határozatképtelenség esetén 1903. évi márczius 29-én, vasárnap d. e. 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartja

rendes évi

közgyűlést,

melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és a számadások előterjesztése.
2. A felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. Hiányzó igazgatósági tagok választása (2 munkaadó, 6 munkás).
4. Felügyelő bizottság választása (2 munkaadó és 4 munkás).
5. Választott bíróság választása (3 munkaadó és 6 munkás).
6. Indítványok.

Kolozsvárt, 1903. márcz. 4.

A kolozsvári kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósága:

Dr. Schwarz Miksa. Friedmann Adolf, titkár. elnök

FAJ BAROMFI.

Fekete Langshán, Plimuth Roehsz, Bráma és Bántán törzsök elutazás miatt azonnal

ELADÓ.

— Ugyanott —

ültetni való krumpli.

Megtéríthető Honvéd-utca 21. szám alatt.

FAJ BAROMFI.

UJ! — szobafestő — UJ!

Szigethi Mihály

szobafestő és mázó

Kolozsvár Árpád-ut 53. sz.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat e kor igényeinek megfelelően a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig úgy helyben mint vidéken.

UJ! — szobafestő — UJ!

Ki ellensége saját zsebének?

Ugyebár senki. Miért ne próbálja meg tehát mindenki a

felső-rákosi Mária-forrás Mátyás király vizet

egy üveggel, mikor az jobb és kellemesebb minden víznél és 40%-al olcsóbb? Próbáüvegek félárban kaphatók a főraktárban

Hirsch Adolf cégnél Hid-utca

Telefon 325 Apr. 1-től házhoz szállítva kis láda (25 üveg) vételnél

Bizonyítvány.

A felső-rákosi „Mária” forrás ásványvizét a vezetés-em alatti egyetemi belgyógyászati kóroddán, valamint a magán gyakorlatban sokszorosan — rendeltem a gyomor és légcső szerek hurutos bántalmában, vesebajokban főleg pedig vérszegénység és ezzel összekötött ideg bajokban szenvedő betegeknek mindazon előnyös hatással, melyet a legjobb földes vosas ásványvizek nyújtanak.

Gazdag szén-sav tartalmánál és kellemes frissítő ízénél fogva kedvezően befolyásolja az étvágyat és emésztést. A rendelkezésemre bocsátott ásványvizet teljesen tiszta és kifogástalan kutkezelésről tanuskodik.

Budapest, 1903. febr. 27.

Korányi Frigyes s. k. egyetemi tanár.

Mélt. dr. PURJESZ ZSIGMOND udvari tanácsos ur, Ferencz József egyetem hírvés belgyógyászati tanárának

bizonyítványa.

Alulírott a felső-rákosi „Mária” forrás vizét, kedvező vegyi összetételénél fogva, nem esupán kellemes élvezeti itálnak tartom, hanem igen jó sikerrel alkalmaztam azt úgy a legkülönbözőbb eredetű vérszegénység — mint az emésztő és légeső szervek hurutos bántalmai ellen.

Kolozsvár, 1903. jan. 23.

Dr. Purjesz Zsigmond, s. k.

Ki ezen vizet akár mint gyógyvizet, akár üdítő italul borral vagy magára használja, többé másféle vizet nem kíván.

A volt Bornyász-féle fűszerüzletből

a bolt-berendezés és egy hármass Wertheim-cassa nagyon sürgősen eladó.

Értekezni lehet Geist Efraimnál Sétatér-u. 3. sz. Ugyanott pezsgők, lengy. likörök, francia cognacok, fűszerek és ásványvizek olcsó árban beszerezhetők.

Kiadó kert

Kövespad-u. 16. sz. a. rudakban vagy egészben is.

Értekezhetni lehet Pata-u. 38. és Jókai-u. 5. sz. a. az ügyvédi irodában.